

1.01 Izvirni znanstveni članek

UDK 929Gorup J.:929.6/.7

Prejeto: 12. 10. 2009

Miha Preinfalk

dr. zgod., znanstveni sodelavec, Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Novi trg 2, SI-1000 Ljubljana
e-pošta: mpreinfalk@zrc-sazu.si

Plemiški naziv in grb Josipa Gorupa

IZVLEČEK

Leta 1903 je bil Josip Gorup povzdignjen v viteški stan. Na njegovo željo so mu podelili tudi predikat Slavinjski, ki spominja na njegovo rojstno vas Slavino. Okolištine njegovega povzdigala med plemstvo niso povsem pojasnjene, so pa vsekakor povezane z visokimi denarnimi zneski, ki si jih je kot "najbogatejši Slovenec" brez težav privoščil. Poleg plemiškega naziva je dobil tudi grb, v katerem se prepletajo heraldični elementi dežele Kranjske, na katero je bil Gorup zelo navezan, ter elementi rodbinskega grba Perghoferjev, iz katerih je izhajala njegova prva žena Ana. Rodbina Gorup pl. Slavinjski je v moški liniji izumrla, priimek pa še uporablja Gorupov pravnuk Alfred Whycombe Gorup.

*KLJUČNE BESEDE
Josip Gorup, Perghofer, plemstvo, grb, plemiški predikat, rodbina*

ABSTRACT

JOSIP GORUP'S TITLE OF NOBILITY AND HIS COAT OF ARMS

Josip Gorup was elevated to nobility in 1903. At his behest, he was also granted the predicate von Slavinjski, in memory of his native village of Slavina. Although the circumstances of his ennoblement are not clear, they certainly must have been related to the vast sums of money he had accumulated as the "wealthiest Slovene". In addition to the title of nobility, Josip Gorup was also granted his own coat of arms; the latter incorporated the heraldic elements of Carniola, to which he was profoundly attached, as well as elements of the coat of arms of the Perghofer family, from which his first wife Ana was descended. The male line of the Gorup von Slavinjski family became extinct, while the family name is still used by Gorup's great-grandson Alfred Whycombe Gorup.

*KEY WORDS
Josip Gorup, Perghofer, nobility, coat of arms, noble predicate, family*

Josip Gorup postane plemič

Dne 20. junija 1903 je bil Josip Gorup, "posestnik in veleindustrijalec iz Trsta", povzdignjen v viški stan. Pot do tega naziva je bila relativno kratka, zlasti če upoštevamo, da si je marsikdo leta ali celo desetletja prizadeval za pridobitev plemiškega naziva in na koncu vseeno ostal praznih rok. Gorupovi sodobniki so si edini, da si sam ni pretirano želel plemiškega naziva, saj je bil "izredno skromen" in "dokaj demokratskega mišljenja".¹ Popustil naj bi predvsem pod vplivom svojih otrok in druge žene Klavdije Keesbacher, katere družina naj bi bila klub svojemu meščanskemu poreklu (ali pa ravno zato) "zelo občutljiva na take naslove".² Vendar pa je potrebno priznati, da klub vsemu tudi Gorup sam ni bil povsem imun na privlačnost plemiškega stanu. Njegova prva žena Ana pl. Perghofer je bila plemkinja, nekaj pa pove tudi dejstvo, da je Gorup kot meščan preskočil prvo stopnjo med plemiškimi nazivi (enostavni "von") in takoj dobil drugo plemiško stopnjo – to je viteštvilo. To sicer ni bilo tako neobičajno, saj sta obe prvi stopnji plemiških nazivov veljali za nižje plemstvo in je bilo preskakovanje po plemiški hierarhični lestvici možno. Vendar moramo pri Gorupu upoštevati dejstvo, da mu plemstva ni podelil cesar na lastno pobudo, temveč si je Gorup plemiški naziv dejansko kupil in s tem tudi izbral.

Če se je po eni strani Josip Gorup za plemstvo odločil predvsem zato, da bi potomcem omogočil bolj eliten položaj v družbi, pa so se po drugi strani v tej zgodbi pojavljali tudi številni preračunljivi posamezniki, ki so se že zeleli okoristiti z Gorupovim bogastvom. Ivan Hribar piše v svojih spominih, da je ob 50-letnici vladanja cesarja Franca Jožefa (1898) sam že zelal lobirati za Gorupovo plemstvo v zameno za 200.000 goldinarjev, ki bi jih porabil za "občne narodne namene" ali za potrebe mesta Ljubljane. V zvezi s tem je govoril z Gorupovim najstarejšim sinom Kornelijem, kajti sam Gorup je bil po Hribarjevih besedah "jako skromen mož" in se zato ni mogel obrniti neposredno nanj. Toda tega leta ni šlo vse po Hribarjevih načrtih in Gorup je bil odlikovan "le" s Franc-Jožefovim redom, ki pa za razliko od npr. Leopoldovega reda ali reda železne krone ni bil povezan s pridobitvijo plemiškega naziva.³ Hribar je sprva odločno protestiral pri kranjskem deželnem predsedniku, a ker ni dosegel ničesar, je odnehal. Nato pa je – po besedah Kornelija Gorupa – v akcijo stopilo sâmo notranje minis-

trstvo, ki je Gorupu ponudilo dedno plemstvo, če plača precej visok ("horeneden") znesek.⁴ Gorup je očitno pristal na to in junija 1903 postal vitez. Seveda kasneje v diplomi (ki danes velja za izgubljeno) ta njegov finančni prispevek ni bil omenjen; kot razlog za povzdig so bile gotovo navedene njegove siceršnje zasluge za državo in cesarja.

Odločitev o poplemenitenju Josipa Gorupa je cesar Franc Jožef sprejel 20. junija 1903, diploma pa je bila dejansko izdana 13. septembra.⁵ Sprva je Gorup dobil samo naziv viteza, vendar je 31. avgusta na notranje ministrstvo, ki je bilo pristojno za te zadeve, naslovil prošnjo, če sme poleg naziva vitez uporabljati tudi plemiški predikat, ki bi ga povezoval z njegovim rojstnim krajem Slavino. Sam je predlagal tri oblike predikata, in sicer Slavinski, Slavinjski in Slavinsky.⁶ Prvo, negativno mnenje glede tega je prišlo dober teden kasneje, 8. septembra. V obrazložitvi je bilo navedeno, da predlagani predikati preveč spominjajo na rodbinsko ime poljske rodbine Slawiński, ki so jo kot viteško rodbino vnesli v galicijske plemiške matrike leta 1784. Gorupu so zato predlagali, naj si izbere drugi predikat. Toda že dva dni kasneje, 10. septembra, je bilo izdano novo mnenje, češ da bi prosilčev drugi predlog, torej "Slavinjski", lahko prišel v poštev, saj je poljskemu imenu Slawińskih podoben le po izgovorjavi, ne pa tudi po pisavi. Novo polno ime Josipa Gorupa se je tako od takrat dalje uradno glasilo Jožef vitez Gorup pl. Slavinjski (Josef Ritter Gorup von Slavinjski). Diploma je bila, kot rečeno, izdana 13. septembra 1903, novopečeni vitez Gorup pa jo je uradno prevzel 28. novembra istega leta.⁷

Koliko je Gorup dejansko plačal za svoj novi naziv, najbrž ne bomo nikoli izvedeli. Izračunamo lahko le uradni znesek, ki ga je Gorup po zakonu moral plačati. Taksa za plemiški predikat je znašala deset odstotkov takse za plemiški naziv. Gorup je za svoj predikat plačal 315 kron,⁸ torej je njegov viteški naziv veljal 3150 kron. Ker je "preskočil" prvo stop-

⁴ Hribar, *Moji spomini*, I, str. 184–187.

⁵ Za datum podelitve plemiškega naziva je veljal datum cesarjeve odločitve, čeprav se je sam naziv smel uporabljati še od izstavitve plemiške diplome, ki je bila pogojena s predhodnim plačilom predvidene takse (Waldstein-Wartenberg, Österreichisches Adelsrecht, str. 132).

⁶ To je bilo predpisano z zakonom. Prosilec je moral namreč v prošnji za podelitev plemstva navesti svoje zasluge, ki so jih potem vpisali v plemiško diplomato, predložiti pa je moral tudi osnutek grba in v primeru, da je že zelal še predikat, je moral dati na izbiro tri predloga (Waldstein-Wartenberg, Österreichisches Adelsrecht, str. 131). Gorup se je očitno za predikat odločil naknadno, saj je prošnjo zanj vložil tik pred izstavljivo diplomo, torej že po tem, ko mu je cesar odobril plemiški naziv.

⁷ Podatki so povzeti po dokumentih, povezanih z Gorupovim plemiškim nazivom, ki jih hranijo v dunajskem Državnem arhivu (ÖStA, Allgemeines Verwaltungs-, Finanz- und Hofkammerarchiv, Adelsakt, Hofadelsakt von Gorup, Josef, 20. Juni 1903).

⁸ Prav tam.

¹ Hribar, *Moji spomini*, I, str. 181–182.

² Granda, Josip Gorup, str. 338.

³ Prejemniki reda železne krone 3. razreda so npr. lahko avtomatsko zaprosili za povzdig v enostavno plemstvo, prejemniki istega reda 2. razreda pa so lahko postali baroni (Waldstein-Wartenberg, Österreichisches Adelsrecht, str. 128).

njo na plemiški hierarhični lestvici (enostavni "von"), je moral plačati tudi za to – približno 2.080 krov.⁹ Sem je potrebno prištetи tudi takso za izdelavo plemiške diplome, ki posebej ni izpostavljena, saj sama diploma ni bila obvezna za veljavnost plemiškega naziva, je bila pa nujna za njegovo morebitno dokazovanje. Gorup je torej gotovo plačal med 5.500 in 6.000 krovami. Vendar je to zanemarljiv znesek, če ga primerjamo z 200.000 goldinarji, ki jih je od njega nekaj let pred tem pričakoval Hribar. V tem času je prišlo do denarne reforme, s katero so v monarhiji uvedli novo valuto "krono" v razmerju 1 goldinar = 2 kroni. Hribarjeva pričakovanja bi torej v letu 1903 znašala 400.000 krov, ki bi mu jih bil Gorup verjetno pripravljen plačati, saj je Hribar poznal njegovo finančno stanje in od njega verjetno ni pričakoval nedosegljivega zneska. Ker Hribar svojih načrtov v zvezi z Gorupom ni skrival, ampak se je z njimi celo bahal, smemo sklepati, da so jih poznali tudi vrhovi notranjega ministrstva in so verjetno tudi sami Gorupu postavili podobne pogoje. "Horenden" znesek, ki ga je Hribarju omenil Kornelij Gorup, bi se tako lahko gibal celo okoli pol milijona krov. Če za primerjavo vzamemo celotno Gorupovo premoženje, ki naj bi po grobih ocenah ob njegovi smrti leta 1912 znašalo vrtoglavih 40 milijonov krov,¹⁰ lahko hitro ugotovimo, da se naše domneve gibljejo zgolj okoli enega odstotka celotnega premoženja. Takošno vsoto pa je bil Gorup verjetno pripravljen žrtvovati za višje cilje rodbine.

Gorupova viteški naziv in predikat sta bila dedna, kar je posledično pomenilo, da so plemiški naziv dobili vsi njegovi zakonski potomci – sinovi, neporočene hčerke in tisti vnuki oz. vnukinje, ki so se pisali Gorup (leta 1903 so bili to širje otroci njegovih najstarejših sinov Kornelija in Milana). Gorupov predikat je bil dejansko pridevniška oblika njegovega rojstnega kraja in to zgolj v moški obliki – torej Slavinjski.¹¹ Takšna oblika pa je uradno seveda

veljala tudi za ženske članice družine. Tako je bila npr. tudi Gorupova žena Klavdija formalno Gorup pl. Slavinjski (Gorup von Slavinjski; naziv vitez namreč nima ženskega ekvivalenta), kar slovenskim ušesom zveni tuje in nenavadno.¹² Zato so se ženske predstavnice pretežno slovensko orientirane družine pogosto omenjale z žensko obliko predikata, torej Slavinjska, zlasti v slovenskem okolju ali v slovenskih tekstitih.¹³ Tudi sicer se Gorupov predikat (še danes) v slovenskih tekstitih sklanja, čeprav bi moral praviloma ostati vedno v eni in isti obliki, torej Slavinjski.

Grb Gorupov pl. Slavinjskih

Poleg plemiškega naziva je Gorup dobil tudi plemiški grb. Oba, tako naziv kot grb, sta bila dejansko najpomembnejša plemiška atributa, ki sta določala plemiča oz. njegovo plemiško rodbino. Uradni blazon Gorupovega grba se je glasil: srebrno-moder ščit, deljen s štirinajstkrat vzdolž razdeljeno¹⁴ zlato-rdečo prečko; zgoraj v srebrnem zgornja polovica modrega orla z razprostrtnimi krili, rdečim kljunom in rdečim iztegnjenim jezikom, spodaj v modrem strma srebrna skala s tremi vrhovi in črno votlino, pred katero na zelenih tleh koraka

predlagal krajevno ime, če je bil ta kraj njegov rojstni kraj (Waldstein-Wartenberg, Österreichisches Adelsrecht, str. 132). Običajno je bil predikat v obliki samostalnika, saj je to ustrezalo nemškim slovničnim pravilom ("von" + topomin). V slovenskem jeziku pa je potrebno upoštevati, da se plemiški "von" prevaja s "plemeniti", zato za slovensko obliko plemiškega predikata topomin v samostalniški obliki ni primeren. Če bi si npr. Gorup za predikat izbral zgolj ime "Slavina", bi to v nemščini zvenelo smiselnou (von Slavina), v slovenščini pa bi dobesedni prevod ("iz" oz. "od Slavine") zvenel okorno oz. bi izgubil "plemiškost", medtem ko bi bilo običajno prevajanje s "plemeniti" nesmiselnou ("pl. Slavina"). Zato je ustreznejša tvorba pridevnika na -ski (prim. npr. von Auersperg – iz oz. od Turjaka – pl. Turjaški). Ker se je Gorup odločil za slovensko obliko predikata, ki je v nespremenjeni obliki prešel v nemški naziv, je nastala nenačudna nemško-slovenska kombinacija, ki je v osnovi skregana tako z nemškimi kot slovenskimi slovničnimi pravili. Izbiro takšnega predikata gre verjetno pripisati bolj slovensko oz. slovansko usmerjenim "poplemenitencem". Podobni primeri so npr. tudi Bleiweis-Trsteniški, Globočnik-Sorodolski...

¹² Podobno je bilo npr. tudi s predikatom "Trsteniški" Janeza Bleiweisa. Njegova vnukinja Minka je v mrljški knjigi zavedenia kot "Minka Bleiweis von Trsteniški", enako velja tudi za njegovo ženo Karolino – "Karoline Bleiweis von Trsteniški" (Schiviz, Krain, str. 217, 218).

¹³ Podoben primer znova najdemo pri Bleiweisih. Na slovenski osmrtnici za Karлом Bleiweisom-Trsteniškim iz leta 1909 so poleg sinov navedene tudi njegova žena "Marija pl. Bleiweis-Trsteniška" in snahe "Julija pl. Bleiweis-Trsteniška, Rozi pl. Bleiweis-Trsteniška in Helena pl. Bleiweis-Trsteniška" (ZAL, Lju 340, fasc. XXVII).

¹⁴ Tukaj gre za delno odstopanje od uveljavljenih heraldičnih pravil. Prečka ima namreč 14 polj, torej je razdeljena tri-najstkrat in ne štirinajstkrat. Poleg tega se v heraldiki izraz deljen (*geteilt*) uporablja za vodoravno delitev, medtem ko je za navpično delitev v veljavni izraz razcepljen (*gespalten*).

⁹ Žal se potrdilo o plačilu takse za Gorupov viteški naziv iz leta 1903 ni ohranilo, pač pa je znano, da je bil leta 1914 viteški naziv vreden 3.180,75 krov, navadno plemstvo pa 2.100 krov (Waldstein-Wartenberg, Österreichisches Adelsrecht, str. 139). Razlika med letoma 1903 in 1914 znaša približno 1%, torej je enostavno plemstvo leta 1903 veljalo okoli 2.080 krov.

¹⁰ Lukežić, Riječki Rotschild, str. 7. Omeniti je potrebno, da se z vrednostjo Gorupovega premoženja do sedaj ni še nikje ukvarjal bolj natančno. Lukežić 40 milijonov krov omenja v svojem članku, ki je izšel v reškem *Novem listu*, vendar brez virov. V razširjenem tekstu, ki je izšel v *Fluminensia Slovenica*, pa avtor te svoje navedbe žal ne ponovi. Omenja le to, da so Gorupovi dediči po njegovi smrti v dobrodelne namene razdelili 60.500 krov (str. 183). Zato moramo omenjenih 40 milijonov krov zaenkrat jemati z rezervo.

¹¹ Prosilec je za predikat načeloma lahko predlagal krajevno ime le v primeru, če je bil ta kraj ali posest v lasti njegove družine. Ostali toponimi niso bili dovoljeni, četudi so bili povezani z nekim dogodkom, ki je pripeljal do podelitve plemstva (npr. kakšnim junaškim dejanjem v vojni). Kasneje so to prepovedali odpravili. Lahko pa je prosilec za predikat

Grb pl. Perghoferjev iz leta 1783 (ÖStA, AVFHKA, Hofadelsakt von Perghofer, Leopold Anton, 18. 4. 1783).

Grb Josipa Gorupa pl. Slavinjskega (ÖStA, AVFHKA, Hofadelsakt von Gorup, Josef, 20. 6. 1903).

Grb Ksenije Gorup Hribar na gradu Strmol (foto: Tatjana Rodošek, Ljubljana).

zelen zmaj z nazaj obrnjeno glavo. Nad ščitom dva kronana šlema z modro-srebrnim in rdeče-zlatim pregrinjalom; iz desne krone raste enak moder orel kot v zgornji polovici ščita; iz leve krone raste zlat samorog v desno.¹⁵

V ohranjenih dokumentih simbolika posameznih heraldičnih elementov Gorupovega grba ni pojasnjena. Morda bi nam več povedala sama Gorupova diploma, ki pa, kot že omenjeno, zaenkrat velja za izgubljeno. Nekateri raziskovalci Gorupovega življenja se naslanjajo na rodbinsko tradicijo Gorupovih potomcev in njegov grb povezujejo z njegovo slovensko nacionalno orientacijo in družinski razmerami. Tako naj bi modri orel simboliziral Kranjsko, iz katere je Gorup izviral, skala s tremi vrhovi naj bi predstavljala Triglav kot simbol slovenstva, votlina z zmajem pa kras, kjer leži Slavina, medtem ko se štirinajst polj v prečki, ki deli ščit, ujema s številom Gorupovih otrok.¹⁶ To so sicer zgolj špekulacije, ki bi lahko morda celo držale, saj je bil Gorup znan po svoji slovenski zavednosti, poleg tega pa je moral v prošnji za plemiški naziv sam predložiti tudi osnutek svojega bodočega gr-

¹⁵ Gl. op. 6. Prevod blazona je nekoliko prirejen slovenskemu jeziku.

¹⁶ Npr. Angelika Hribar po navedbah Alfreda Whycomba, pravnuka Josipa Gorupa.

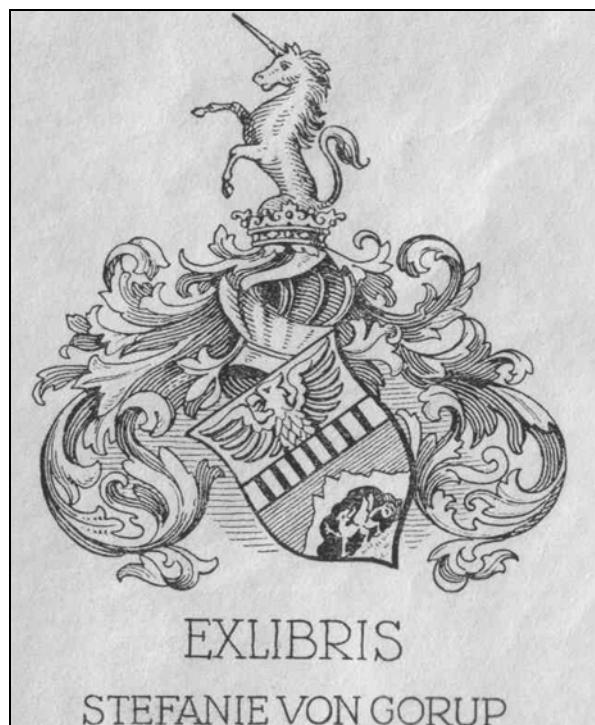

*Trije Perghoferji, predniki Gorupove prve žene Ane pl. Perghofer
(foto: Alfred Whymper Gorup, London; last: Laura Nasso Ceribelli, Rim).*

ba.¹⁷ Vendar pa vsaj v primeru spodnjega dela ščita – torej skale in zmaja – zgornje domneve verjetno niso točne. Ta del Gorupovega grba je namreč identičen z grbom njegove žene Ane pl. Perghofer.

Anini rodbini je plemstvo pridobil eden njenih prednikov, Leopold Anton Perghofer, ki je bil leta 1783 za zasluge na področju trgovine v Čelovcu in na Koroškem na sploh povzdignjen v plemiški stan z nazivom "Edler von".¹⁸ Ob poplemenitenju je prejel naslednji grb: v modrem ščitu na zeleni podlagi bela (srebrna) strma skala z votlino, pred katero koraka naraven (zelen) zmaj z nazaj (v levo) obrnjeno glavo; na ščitu v desno obrnjen odprt in kronan šlem z modro-srebrnim pregrinjalom; iz krone raste mladenič v modri obleki z belim pasom, belim ovratnikom in belimi rokavnimi zavijki, na glavi ima črn okrogel klobuk, z levico je opri v bok, v desnici pa drži zlato palico, katere vrh krasita dve zlati perutnici, okoli nje pa se vijeta dve naravni (zeleni) kači.¹⁹ Skala oz. gora (Berg) naj bi predstavljala besedno igro s Perghoferjevim imenom, zmaj naj bi predstavljal mesto Celovec, mitološka

palica s kačama pa naj bi opozarjala na poklic trgovca.²⁰ Če te interpretacije držijo, potem tudi v Gorupovem grbu ne moremo iskati krasa, temveč koroško oz. celovško simboliko.

Nekoliko okrnjen Gorupov grb kot ekslibris Štefanije Gorup Turković (foto: Vesna Bučić, Ljubljana; last: Ksenija Turković, Zagreb).

¹⁷ Gl. op. 6.

¹⁸ Gorupova prva žena je v "Gothi" navedena kot "Pergofer Reichsedle von Perghoffen" (*Genealogisches Taschenbuch*, str. 211–213). Vendar ni jasno, od kod izvira ta oblika rodbinskega imena. Leopold Anton Perghofer je leta 1783 dobil naziv "Edler von", priimek pa je ostal nespremenjen. Tudi seznam plemičev in njihovih plemiških povzdigov ne beležijo v zvezi s Perghoferji nobene spremembe v njihovem plemiškem statusu ali imenu, razen tiste prvotne iz leta 1783. Zato tudi sam uporabljam prvotno obliko priimka, torej pl. Perghofer.

¹⁹ ÖStA, Allgemeines Verwaltungs-, Finanz- und Hofkammerarchiv, Adelsakt, Hofadelsakt von Perghofer, Leopold Anton, 18. April 1783. Prim tudi Frank, *Standeserhebungen*, 4, str. 54.

²⁰ Hildebrandt, Kärntner Adel, str. 187–188.

Gorup si je grb Perghoferjev verjetno izbral v spomin na svoj srečni prvi zakon, verjetno pa je želel svojemu novemu plemiškemu statusu dodati nekaj starinskosti, saj so bili Perghoferji poplemeniteni pred razpadom Svetega rimskega cesarstva in so se torej šteli med "plemstvo rajha" (*Reichsadels*), ki je imelo med plemiško elito vedno nekoliko večjo veljavo kot mlajše avstrijsko.²¹

Rodbina vitezov Gorup pl. Slavinjskih je v moški liniji izumrla s Kornelijem ml., sinom Kornelija st. in vnukom Josipa Gorupa, ki je umrl leta 1971 v Trstu,²² medtem ko potomstvo po ženski liniji živi še danes. Viteškega grba tako danes ne uporablja ničče več, lahko pa njegove upodobitve zasledimo zlasti v stavbah, katerih zgodovina je povezana s posameznimi člani rodbine Gorup. Tako npr. v gradu Strmol na Gorenjskem, kjer je živela Josipova vnukinja Ksenija, v veži prvega nadstropja nad kaminom visi leseni izrezljani ščit z Gorupovim grbom, ki ga držita dva pozlačena angela. V veliki stanovalniski hiši v Trstu, ki je bila v lasti Josipovega prvorojenca Kornelija in njegovih potomcev (Via Coroneo 3), najdemo na steni Gorupov pobaran reliefni grb, medtem ko je njegova črno-bela (oz. siva) različica vklesana v desni zgornji vogal spominske plošče z napisom "CASA de GORUP 1903–1995", ki je vzidana v vežo omenjene hiše.

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

ÖStA – Österreichisches Staatsarchiv

Allgemeines Verwaltungs-, Finanz- und Hofkammerarchiv, Adelsakte

ZAL – Zgodovinski arhiv Ljubljana

LJU 340 – Lazarinijeva genealoška zbirka

LITERATURA

Frank, Karl Friedrich von: *Standeserhebungen und Gnadenakten für das Deutsche Reich und die Österreichischen Erblände bis 1806*. 4. Band O–Sh. Schloss Senftenegg : samozaložba, 1973.

Genealogisches Taschenbuch der adeligen Häuser Österreichs, Dritter Jahrgang, 1908/09. Wien : Otto Maas' Söhne, str. 211–213.

Granda, Stane: Josip Gorup – najbogatejši Slovenc, pa ne le zase. *Slavenski zbornik* (ur. Janko Boštjančič). Vrhnik : Galerija 2, 2005, str. 329–339.

Hildebrandt, A. M.: Der Kärntner Adel. *Der Adel in Kärnten, Krain und Dalmatien* (J. Siebmacher's großes Wappenbuch. Band 29). Neustadt a.d. Aisch : Bauer & Raspe, 1980 (ponatis).

Hribar, Ivan: *Moji spomini. I. del od 1853. do 1910. leta*. Ljubljana : samozaložba, 1928.

Lukežić, Irvin: Riječki Rotschild, Josip vitez Gorup pl. Slavinjski, slovenski dobrovror, veleposjednik i tvorničar, najbogatiji riječki građanin. *Novi list*, Rijeka, priloga *Meditoran*, 16. 9. 2001, str. 6–7.

Lukežić, Irvin: Riječki Rotschild, Josip vit. Gorup. *Fluminensia Slovenica*. Izdavački centar Rijeka, 2007, str. 171–186.

Schiviz v. Schivizhoffen, Ludwig: *Der Adel in den Matriken des Herzogtums Krain*. Görz : samozaložba, 1905.

Waldstein-Wartenberg, Berthold: *Österreichisches-Adelsrecht 1804–1918. Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs*, 17/18. Band, 1964/1965, str. 109–146.

²¹ Zanimivo je, da se da simboliko Gorupovega grba sicer zelo lepo razložiti z njegovo nacionalno zavednostjo, vendar po drugi strani ne moremo spregledati povezave z grbom Perghoferjev. Zdi se preveliko naključje, da bi si Gorup brez podlage izbral grb, ki je identičen z rodbinskim grbom njegove prve žene. Poleg zgoraj omenjenega razloga za takšno odločitev bi morda lahko upoštevali še enega – izumrtje Perghoferjev. V plemiški družbi je bil namreč pogost pojav, da je neka družina v svoj grb prevzela grb ali pa del grba neke druge, sorodne in hkrati izumrle rodbine. Na ta način je spomin na slednjo živel naprej. Žal zaenkrat ne vemo, kdaj so Perghoferji izumrli, zato ostaja tudi ta interpretacija zgolj špekulacija.

²² Kornelij ml., rojen 1908, je imel brata dvojčka Jožefa, ki je umrl v Trstu leta 1954. Oba brata sta bila neporočena. Za te podatke se zahvaljujem Angeliki Hribar.